

სწილვის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

დამატების № 6.

კვირა, 16 სექტემბერი, 1917.

ბაზთის № 1583.

დედაფაღა დარეჯან,
მეუღლე ძეგუ ერეკლე მე-III-სა

დედაფაღა მარამა,
მეუღლე მეფე გიორგი მე XII-სა.

ვაი გულისაგან

II

ვარის სევდა-ამწლეული ზუ-
ღუნიატულობდა. სიცივე
ძლიერდებოდა. შორს სა-
დღაც დაიღუწულა მშვირმა მგელ-
მა, შეშინებულის ყვეთი ხმა
მისკა ძაღლმა და ორნივე გაჩუმ-
დნენ. შუოთავს და კენესის ავად-
მყოფი, არ ნებდებდა სიკვდილს.
ვანო კი ისევ წარ-
სულში განაგრძობს ტოპავს.
ერთხელ თავაშვებულო ფანტა-
ზია აღარ ცხრება, ნაწყვეტს ნა-
წყვეტზე მოაფრენს გონების წი-
ნაზე. მაგრამ ტკბილ მოგონება-
თა სინათლე მინელდა, შავი
სურათები მრისხანე ღრუბლები-
ვით წამოიშალნენ.

აი ვანომ უარყო მთავრობის
წინადადება აკადემიაში სახელ-
მწიფო ხარჯით სწავლის გაგრ-
ძელებაზე და შინ დაბრუნდა. აი
პირველად ინახული ნინო ქვრის
სახლში. ახლაც ცხადად ახსოვს
ყოველი წვეროლმანი ამ შეხვე-
დრისა, — მისაღებ ოთახში გამოზავალი, მისსაღმებლად ხელ-
გაშვებული ნინო, ფერ მიხდელი, აღლევებული, ტანჯვით მო-
ღიმარე. ბოლოში, თავის მართლებას, სიხარული, მადლობა, სი-

ბატონაშვილა ბაგრატ

ყვარული — ყველაფერი ერთად
ერთსა და იმავე წუთს იხატებო
და ამ ორ-აზროვან ღიმილში,
აკრებულულ თვალებში... ამ
შემდეგ ნინო და ვანო ხშირ
ხედავდნენ ერთმანეთს. წი-
ზელ, მუხობლებისას, სეირობა-
დროს თუ სხვა შემთხვევებში
ნინოს ქმრის სახლში ვანო მ-
ღებულო იყო, როგორც „ქალ-
ბატონის ძველი მსწავლებელი“
და ხშირად დადიოდა. მოკლე,
მაგრამ მრავალ-შინაშენლოვანი
იყო ყოველი ასეთი შეხვედრა.
თვითელი სიტყვა, თვითელი
შეხვედა თუ მოძრაობა მთელი
მოთხრობა, მთელი მსჯელობა
იყო მათი გულის ყურისა. და
ამ შინაგან ყურით ვაგონილმა,
გამჭრიახობის უხილავ თვალ-
ბით ნახულმა დაარწმუნა ორივე,
რომ მათი გრძნობა უცვლელია,
რომ ისინი წინანდელი ვანო და
ნინოა არიან ერთმანეთისთვის
და არა „ივანე თედორეს ძე“ და
„კნინი ნინო სვირილონის ასუ-
ლი“, როგორც სასტუმრო ოთახებში უძახდნენ ერთმანეთს. ახლა
მათი მგეობობა რამდენადაც გაუფედავი, აღაშფოთი და მუნჯი
იყო მესამე პირის“ უფლებით, იმდენადვე უფრო ღრმად, უფ-

რო ფართოდ და ძლიერად მდებარეობდა გულის საუკეთესო კუნტულში. ამ მეგობრობას ორივეს შორის დიდი ზნეობრივი მოვალეობა ჰქონდა, რომ ყოველად უშანკო და პატიოსანი ყოფი-

თავის სიმატლეს შესწავლავდა, — თითქმის მისთან დაპარაკი სასირცხვილო ყოფილიყო. კეთილ პირობის ჩრტივით და თვით ნინოს თანხმობით ვანო ღრობით შორს, სხვაგან წავიდა, რომ, ეგების არის, ამით მიწვ ეშველოს საქმეს რამეო; მაგრამ ამ მოშორებამ მხოლოდ ახალი მასალა მისცა კუარს. ხმა გაერკულა, რომ ვითომ ნინოს ბინაში იმავლობადა ვანო და ნინოს ვითომ უკვე შევილიც ყოვლა, და გულ ჩვილმა ნინომ ვერ აიტანა ამდენი მისკენ მომართული კუჭკუი და უსამართლობა. გაქურდებულმა ცხოვრებამ და ზნეობრივმა ტყვილმა დასუსტა და ავად გახსადა. ავადყოფნაში უპატრონობის და მოუვლელობისგან გაიქცა და ფილტვების ანთება დაეპართა. ძლივს გადიტანა ანთება, მაგრამ ვერ ასცდა მის უკიდურეს შედეგს — ტუბერკულს. მშობლებმა და ქმარმა ყველაფერს ნაცვლად წყველა-კრულვა გამოუზავანეს. უკვლავდებოდა ამათ ავადყოფს უკანსკელი ოლაჯი წაართვა და შემოდგომის გასულს ლევიანად ჩაავდო. მთელი ორი თვე, ვანოს გარდა, ხორციელი ადამიანი არ მიჰქარებდა. როცა ვანო ნინოს სახელის დასაცვლად ვერას გახდა, დაბრუნდა და დღე და ღამ თავგანწირულად უვლიდა უპატრონო ავადყოფს, მისთვის გაუბედურებულს და მისი სახელით პატივდებულს. უკანა-

გამოფენა. — სატკეო განყოფილება.

ლიყო. ვანოს ნინო უყვარდა მთელი ძალით პირველის და ერთადერთის სიყვარულისა, მაგრამ იმავე დროს, როგორც მაღალ ზნეობის პატრონი, არავითარ შემთხვევაში არ დაარღვივებდა მას ცოლ-ქმარობის შეუხებელ სიწმიდეს. ნინოს კი ვანოსკენ პავშობილგან შესისხლ-ხორცებულ გრძნობის გარდა ხშირადვე თვითგაერთიანება. მან, წინააღმდეგ თავის სურვილისა, ვერ შეიყვარა მოხეტეხული, უზომოდ თავმოყვარე და უშუალო ქმარი, რომელიც მწვერვალ-მეშვერბებს ძროხის ხორკით ჰკვეთავდა, ცოლს კი პირში ლუქას უთვლიდა. ახალგაზდა ქალს წყურვილად ტყეობდა ალერისი და თანასწორი სიყვარული, მაგრამ ისევე სიყვარული, რომელსაც ჩირქი არ მოეცხობა მისი ხნდლისთვის. ცხადი იყო, ან წყურვილის დაქმნაყოფილება შეელო მხოლოდ მის ძველ მეგობარს, რომლის ცრნობაშიათა უნააროებაში ღრმად დარწმუნებული იყო, ამ ურთი-ერთ შორის ხიდურებებამ შექმნა და დაბადა ის დიდი გრძნობა, რომელითგანაც არასტობის სქესი და ეგრე წოდებული ხორციელი სიონაბზე, რომელიც მხოლოდ სულიერ მისიწრაფის, შინაარსით უფროება, სიწმინდით და-ძმობა და მოქმედებით კი ყოველდ მკნეული იყო ყოველ-შემუშურველი ძალა.

ძალიან ფრთხილად იყენებ მეგობრები თავიანთ დამოკიდებულებაში, მაგრამ ყოველდღე ცდა ამაო იყო და საზოგადოებას, რომელიც წინად აქლემს ვერ აქმნავდა მათ შორის, ალა რწყული აქლემად გრენა. დაპირეს მეპორებებმა ბუკინარა და შესთხზეს მათ შესახებ ყოველდღე შესაძლებელი ტ შეუძლებელი. ვითომ ნინო გაქცევას აპირობდა ვანოსთან ერთად და დაბეჯითებით უჩვენებდნენ დღესაც, როცა ეს უნდა ხომადრიყო. ამ ქორების უთმავრეს წყაროს შეადგენდა ერთი ქერივი კენიანა, რომელსაც წინად თვლიდა ექვრა მონაქვი თვადის ცოლობაზე და როცა იმედ გაუტრუედა, უდანაშაულო მსხვერპლს გადაანთხია თავისი ბოლო. როცა ამ ხმამ ნინოს ქმის ყურამდე მიადგინა, ცოლი ჯერ ერთი მაგრად მიშოლტა მათობით, მიათარ-მოათარია თბით, ვაავლო სახლიდან, სადღაც ერთი ვაობრებული ბინა მისცა და დაუნიშნა მკორედი სახლი. მშობლებსა და ნამდვილი ეგონათ ნინოს დანაშაული და სირცხვილისგან, აზნაურულ ნაშუსის დასაცვლად ხელი აიღეს თავის ქალზე.

არიან თითქმის დაბადებით ბედნიერნი, რომელთაც ღიდი დანაშაულიც არაფრად ჩამოერთმევათ; არიან ისეთი უბედურებაც, რომელთაც მკორედი დანაშაულიც კომპენდირებულ ცოდვად ჩაეთვლებათ. ნინოც ამ უკანასკნელ წრეს ეკუთვნოდა. მისი დანაშაული ზოგერთ კენიებს რაინდობად ჩაეთვლებოდათ მის ადგილად, მაგრამ ნინოს კი ყველა ზურგს აქცევდა, ვისაც იგი

სქელ კვირის განმავლობაში ავადყოფობამ სასტიკი ხასიათი იმიდი და სოფლის ექიმმა გამოტყბით უთხრა ვანოს, რომ ამის მორჩენის იმედი აღარ არისო.

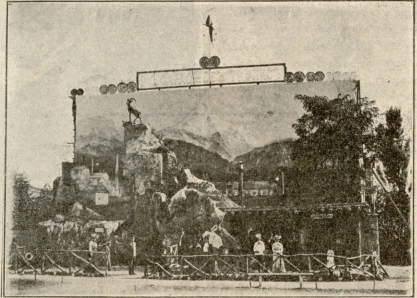
III

ავადყოფი კიდევ შუთათვდა და ბოდავდა. სუნთქვა თან და თან უხერხულდებოდა, ხეულემა უშატა, ყელში ხრალი დააწყებინა. შემსებელი ვანო წინადა-უწმ აწვიდის მოსალი-ნიტრებელ წამლებს, მაგრამ ამაოდ.

მიადინა ილონმა, როცა ყოველი ავადყოფი მოხედვას პერანში. ნინოც კოცა დაშვიდა. ნელა-ნელა გამოაქუცია დახუებული თვალები, რამდენსამე ხანს აქა-იქ უაზროდ აშტერდებოდა უჩინარ წერტილებს. ბოლის ვანოს გადახედა, იცნო და გაიბოძა.

— მოდი, აქ ჩამოკექ, — წარმოსთქვა სუსტად და გაუშვირა ვანოს ჩიხრივით გამხმარი ხელი. ვანო ლოგინზედ ჩამოჯდა და ხელი ხელში ჩაუღვდა. ნინო ჯერ ტუბერებით დეწაფა ვანოს ხელს, რამდენსამე წუთს ვატაცებით ჰკოცნიდა, შემდეგ გულში ჩაიხუტა და ისე კმაყოფილი თვალებით შეხედა მეგობარს, რომ თითქმის სკვლდისგან იხსნიდა მისი ხელი საბრალის.

იმედ-საძიარული ვანო გახარებულად დაჰკურებდა თავის ღმერთას. ისინი დღეობას შესტერებოდნენ ერთმანეთს, თითქმის ერთი მეორეში გადადიდა სულით და დეიწყებოდათ ყველა-

გამოფენა. — სარაქვების მანქანების მშენებლობა.

ფერი, გარდა ერთმანეთისა; დეიწყებოდათ ის საიდუმლო ან რილიოც კი, რომელიც წუთს წინ საუკუნო განშორებას უქმდ

და იმით. მაგრამ ხანგრძლივმა ხელებამ შესწყვიტა ეს მათი უსიტყვო აღერსი. როცა ხელებამ გაურა, ნინო წინანდელ კარგ ვუნებაზედ აღარ იყო.

— მართლა, რა სთქვა ეჭიშმა საღამოს? — იციხა მან დაღერემილიად და უმედლობის ჩრდილმა გადაურბინა სახეზედ, თითქოს წინდაწინ ჰგარანობდა ქეშმარიტ პასუხს.

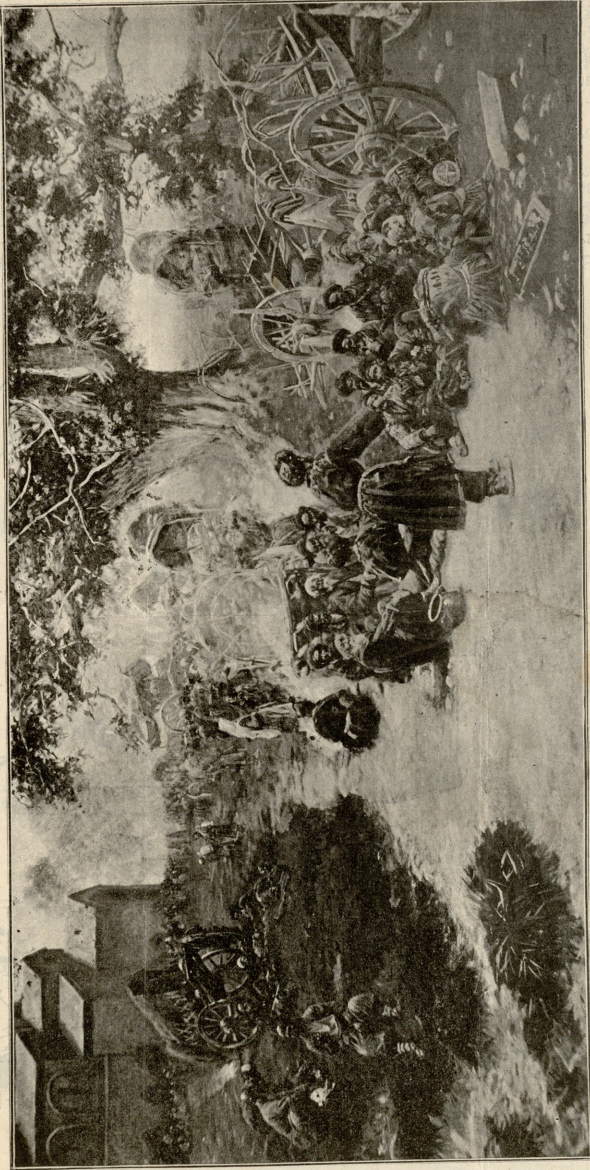
— არაფერი, სულიკო! — მიუგო ვანომ თითქოს დამშვიდებულად, მაგრამ ცოტა შეტრი სინათლე რომ ჟოფილიყო, ადგილიად შენიშნავდა ნინო, თუ რამდენად ხელოვნური და ნაძალადევი იყო ეს დამშვიდებული კოლო: — ცუდი არაფერი, წამალი სვას და მოარჩებაო.

— მიმაღაც, — გააწყვეტინა ნინომ, — შე ვერაფერი ჩამლი ვერ მიშველის... არც მინდა შეველა... სიკვდილის არ მეშინია... მაგამ... მხოლოდ შენი მოლორება მაწუხებს... ას თას სიკვდილზე უარესია... მაგრამ იქ... იქ, საიქიოს ენახავ... იქ დაფიხვები კირნათადა... იქ ხომ არ არიან ექვიანები...

და კიდევ რაღაცის თქმა უნდოდა, მაგრამ ცრემლი აღარ დაათვიებინა.

ვანოსაც უღალატა თავმეცაების ძალამ, ბოღმა აბოჩობდა, მთელი სისხლი თავში მოაწევა. უცბად წაოიჭრა ადგილიდან და შებლ-შეკრული დაშტერდა ნინოს. თვალზე გაფართოებული, ვაფთრებული და აკანკალებული ვანო ამ წუთებში თითქოს ზეშთაგონების გავლენის ქვეშ იმყოფებოდა.

— ნუ იხეთქე ტყუილა-უბრალოდ გულს, ნუ იმწარებ სიკაცსოლეს! — წამოიძახა ვანომ ხრინწიანი ხმით: — ჯერ რა ზული აქვს შენთან სიკვდილს, თუ ქვეყანაზედ არსებობს ცოტადღენი მანკ ვინაგება და უზენაესი მართლ-მსაჯულეთა... ჯერ საკიროა ვიკოცხლოთ და ვიკოცხლებთ კიდევაც... უველაფერი არ გათავებულა, ბედნიერება კიდევ წინ გვიდგას, წინ მოგვე-

ლის... ჩვენ უნდა დავუმტკიცოთ საზოგადოებას, რომ არამც თუ შესაძლოა, არამედ არსებობს ის წმიდა გარძობა, რომელიც ჩვენ გვაქვს... ის იდეალური მეგობრობა, რომელიც სრამც ქეშმარიტ პოეზიას, რომელსაც ვაფაციკლებთ ექვსს ვნებათაგან შეუღალავი გული...

სურათი: ალექსანდრე ბენუაშვილი. „საქართველოს მშენებელი“ (14 ენციკლოპედია) მხედრობის და აღორძინების სურათი. მას დღეს თავგანა სტუმრად და აღორძინების სურათი. მას დღეს თავგანა სტუმრად და აღორძინების სურათი. მას დღეს თავგანა სტუმრად და აღორძინების სურათი.

მელეგარება უფრო და უფრო ემატებოდა. სიტყვებს ნაწყვეტ-ნაწყვეტად ისწროდა, თითქოს დიდი ხნიდან დაგუბული აზრი ერთბაშად აპრობს ამოხეთქვას და ყელში ვერ ეტყვიან. უნდა და ეცვიან, ეღიარონ, მაგრამ აცრემლებული ხმა აღარ ნიღებოდა. ის ერთ წუთს შედგა, თითქოს შესაფერ სიტყვებს ემზდა, და ხმის კანკალით ისევ განაგრძო:

— უნდა დავამტკიცოთ, რომ საზოგადოებამ, უციკა ბრბომ, რომელმაც თავისი მაცხოვარი გვარზე გააკრა, ამ უციკა ბრბომ ჩვენც უსამართლოდ, უდანაშაულოდ წაგვართვა სულის სიმშვიდე და კეთილი სახელი... დავეცა, გავგისისა, ზედ შეგვდა და ეს ყველგფერი მხოლოდ იბრტომ, რომ ჩვენ არ ვგვიერთ მის წარმომადგენლებს... დავამტკიცოთ, რომ...

უკანასკნელი სიტყვა პირში გაეყინა, რადგანაც შეაჩნია, რომ ნინო წამოდგამს აპრობდა.

ვანოს ქარიშხალისებრ აღშფოთებულმა სიტყვებმა თითქოს ახლა აუხილებს ნინოს თვალები და სასენებით დაინახებს ის

მწვევე ზნეობრივი ტყვილი, რომელსაც აქამდე უსიტყვოდ და შეუზღწეველად ჰფარავდა ვანო. ნინოს გული აფესო იმ სიბრაველით, რასაც ჰგონობს მოსიყვარულ დედა, როდესაც, შორეულ გზიდან დაბრუნებულს, პატარა შვილი ტირილით შესჩივლებს, რომ მისთვის არაფერი უწყევიათ გუშინდელს აქვით. უამკველია, სანამ პურის მიწოდებდეს, გულში ჩაიკრავს, მოეფერება, დაამშვიდებს. ნინოსაც ამგვარად უწოდდა ეს უემშეუბნა ტანჯული მეგობარი, მოიკრინა უკანასკნელი ძალღონე და წამოიწია, რომ გულში ჩაჰკვროდა, მაგრამ ეღიარა შესძლო, რტე-დასძნული დაეშვა ლოგინზედ, ერთიც მაგარად დაახეველა და სისლი დღესავითი წასქდა პირიდან. — ლომე! — დაიღირილა ვანომ და მივარდა საშველად, მაგრამ გვიან იყო.

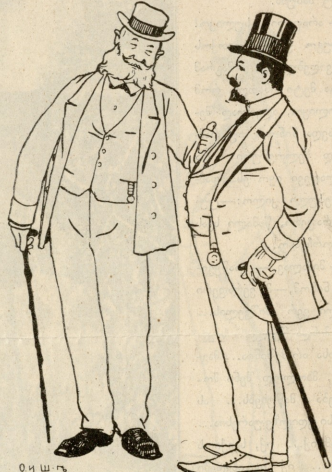
— შშვიდობით ძ... მათ... ვა... ნო, — დაილულულა ნინომ და საუკუნოდ დახუტა თვალები.

იღ. შუბლაძე

(შემდეგი იქნება)

0111-17

0111-16

— საკვირველი ამბავია! მე მეგონა კიბის გამოფენაზე მებარეშუმელების განაწილებაში ვიპოვიდე; ნაიმივლად კი ისინი მხოლოდ ცენტლის პაილიონში ყოფილან ძებნებში.

— მინდოდა მეგობარ გამოფენაზე, ადგილში დული მიზიფეს, მერე, სახტურის მოსაწყობად ხალხი დასჭირდათ და ვაიზოვი. ამის შემდგ თავისუფლად ვაპრობის ნებაჲ დაბრუნეს, 300 მანეთიც მომიტეს, და უღვათ ბილეთიც... საუბროვი კაცი ყოფილა ეს ჩვენი კამისაი!

0111-18

0111-19

— კარაბეტი! მინდ რას ეტებო?
 — ვა! დიდი საქმე მაქვს-და! ეს არი დღეა ვცებ გისტავის რასპორადელს, და ვერ მოპოვია. იქნება აჲ იყოს, კაკო-თქმითი...
რედაქტორი: გამომცემელი
იღ. შუბლაძე ხ.დ. უსახდარია

ტვილისის ქალაქის მმართველობა უსუფთობის მიღების დროზედ გაკეთებლობით დიდ სიამიენებას ჰგვირის „კრუტოვი“ სუფთა მარეზე მოცემებით.